ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า

The meaning of household chores in men's views via samples from posts in the Facebook Fanpage, "Por Baan Jai Klar"

วันวิสา เอกไกรศรี และ ผศ.ดร.นิธิดา แสงสิงแก้ว
สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า" มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏอยู่ใน เฟซบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้า 2) ศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ(Quantity research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกโพสในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า เดือนมีนาคม-เมษายน พ.ศ.2559 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชายที่กดติดตามเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า และมีประสบการณ์ในการทำงานบ้าน จำนวนทั้งสิ้น 8 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง และใช้แนวคิดเรื่องความหมายและประเภทของงานบ้าน แนวคิดชุมชนสังคมออนไลน์ แนวคิดเรื่องบทบาทชายหญิง แนวคิดการขัดเกลาทางสังคมด้านบทบาทหญิง-ชาย มาใช้ในการจัดประเภทเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอใน เฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า และใช้ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า

สำหรับงานวิจัยส่วนที่ 1 เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏในเฟซบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้าแบ่งเนื้อหาได้ 3 ประเด็น คือ 1) เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามประเภทของผู้ส่งสาร 2) เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอลงในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามรูปแบบของเนื้อหา 3) เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหา โดยเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามประเภทของผู้ส่งสารนั้น สามารถแบ่งได้ 2 ประเภทคือ 1) เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ผลิตและนำเสนอโดยแอดมิน 2) เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านจากลูกเพจที่ถูกโพสโดยแอดมิน ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอลงในเฟซบุ๊กแฟน

เพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามรูปแบบของเนื้อหา มีทั้งหมด 4 รูปแบบ 1) รูปถ่าย 2) ภาพการ์ตูน 3) ภาพเคลื่อนไหว 4) ข้อเขียน/บทความ/ข้อความสั้น ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหา แบ่งได้ 3 ประเภท คือ 1) เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเพื่อให้ความรู้เรื่องงานบ้าน 2) เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้านเพื่อความบันเทิง 3) เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้านเพื่อการโฆษณา

สำหรับงานวิจัยส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความหมายของงานบ้าน มี 2 ความหมาย คือ 1) งานบ้านเป็นงานหรือหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมไปถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลสถานที่ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ ซึ่งเป็นงานเกี่ยวกับการทำความสะอาดเป็นหลัก 2) งานบ้านเป็นงานหรือหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมไปถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลสถานที่ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ รวมถึงการดูแลลูกและสมาชิกในครอบครัวด้วย

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการแบ่งประเภทของงานบ้านใช้เกณฑ์ในการแบ่งประเภทงานบ้านไว้ 4 เกณฑ์ คือ 1) ลักษณะของกิจกรรมที่ทำ 2) พื้นที่ในบ้านกับนอกบ้าน 3) ความถี่การทำงานบ้าน 4)ความหนักเบาของงานบ้าน ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทหน้าที่ในการทำงานบ้าน แบ่งบทบาทหน้าที่ในการทำงานบ้านได้ 4 ประเด็น 1) งานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของทั้งผู้ชายและผู้หญิง 2) งานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ชายที่สามารถทำคนเดียวได้ 3) งานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้หญิง 4) งานบ้านเป็นงานที่สามารถจ้างคนอื่นมาทำแทนได้

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อเนื้อหาและเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่า เฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านในสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับเนื้อหาอื่นๆในเพจ อีกทั้งเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเป็นเฟซบุ๊กแฟนเพจเพื่อความบันเทิงที่นำเสนอเรื่องราวของในเชิงสียดสีตลกขบขันของคู่สามีภรรยา ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเพื่อคลายเครียด หรือเพื่อความผ่อนคลาย
คำสำคัญ : งานบ้าน ผู้ชาย ความคิดเห็นของผู้ชาย แอดมิน ลูกเพจ เฟซบุ๊กแฟนเพจ เนื้อหาที่ปรากฏในเฟซบุ๊กแฟนเพจ

Abstract

The objectives of the research of the meaning of household chores in men's views via samples from posts in the Facebook Fanpage, "Por Baan Jai Klar" (Fearless Husband) are:1) To study contents of household chores from

posts in the page.2) To study men's opinions toward the meaning of household chores via posts from the page.

This is a quality research conducted by collecting data from Facebook posts posted during March 2016 – April 2016, and In-depth interview from 8 male subjects who follow the Facebook Fanpage and have some experiences in household chores by using in-depth interview as a research method. Furthermore, the concepts of the meanings and types of household chores, online communities, gender roles, and socialization of gender roles were used to categorize household chore related contents presented on the Facebook Fanpage and to analyze men's opinions toward the meanings of household chores.

The household chore related contents shown on the Facebook Fanpage can be broken down into three points: 1) Contents categorized by types of senders; 2) Contents categorize by formats; 3) Contents categorized by objectives. The contents categorized by types of senders can be divided into two categories: 1) Contents originally posted by administrators. 2) Contents distributed by followers which are posted by the administrators. The contents categorized by formats can be divided into four categories: 1) Photo 2) Cartoon strips 3) Video clips 4) Essays/Articles/Quotes And The contents categorized by the page's objectives can be divided into three categories: 1) To educate followers in household chore techniques.2)To entertain.3) To advertise.

According to the subjects, the phrase "household chores" consists of two meanings:1) Household chores are focused mainly on cleaning. 2)Household chores are about taking care of family members. Moreover, the subjects categorized the types of household chores by using four criteria: 1) Types of activities. 2) Indoor and outdoor areas of houses. 3) Regularity of doing household chores.4) Levels of difficulty. Finally, the subjects categorized gender roles in doing household chores into four groups: 1) Household chores are both men's and women's responsibility. 2) Men can do household chores by themselves.3) Women are the main force for doing household chores.4) Household chores can be done by hiring housekeepers.

In conclusion, the subjects think that the contents of “Por Baan Jai Klar” Facebook Fanpage regarding household chores are fewer compared to other types of contents on the page. They also view the page as a form of entertainment that portrays couples’ stories in sarcastic manner. Therefore, most of the subjects follow this page mainly for entertaining and relaxing purposes.
Keywords: household chores, Men, Men’s views, Admin, Facebook Fanpage, Contents in Facebook Fanpage“Por Baan Jai Klar”

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อาจกล่าวได้ว่าสังคมไทยปัจจุบันนั้นมีข้อถกเถียงหลายประการเรื่องความเสมอภาคระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างทางสรีระร่างกาย เพศสภาพ บทบาททางสังคม ดังจะเห็นได้จากอดีตพบว่าผู้ชายต้องออกไปทำงานนอกบ้านรับภาระเลี้ยงดูครอบครัว เช่น รับราชการ เกณฑ์ทหาร ทำงานรับจ้าง จึงไม่ได้มีโอกาสอยู่บ้านเพื่อทำงานบ้านหรือดูแลสมาชิกในครอบครัว ภาระนี้จึงเป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่ต้องเลี้ยงดูบุตร ทำงานบ้าน รวมถึงปรนนิบัติสามีที่เสร็จสิ้นจากการทำงาน เราจึงเชื่อมาโดยเสมอว่าภาระความรับผิดชอบใดที่เกี่ยวกับเรื่องภายในบ้านนั้นเป็นหน้าที่ของผู้หญิง (วารุณี ภูริสนสิทธิ์, ม.ป.ป.)

ทั้งนี้ในปัจจุบันกระแสโลกาภิวัตน์ได้นำเอาความเจริญอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงกฎหมาย ส่งผลให้มีการคำนึงถึงสิทธิของผู้หญิงและความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดบทบาททางเพศ สร้างค่านิยม และมายาคติของผู้ชายและผู้หญิงในปัจจุบันเปลี่ยนไป ดังนั้นบทบาทของผู้ชายและผู้หญิงจึงไม่ได้ถูกจำกัดในเรื่องของพื้นที่อีกต่อไป อาจกล่าวได้ว่างานภายในบ้านหรืองานบ้าน จึงไม่ได้เป็นบทบาทหรือภาระหน้าที่ของผู้หญิงเสมอไป ดังนั้นเรื่องภายในบ้านตลอดจนทัศนคติเกี่ยวกับงานบ้านจึงเป็นเรื่องที่ลื่นไหลและสามารถเป็นได้ทั้งบทบาทของผู้หญิงที่รวมเรียกว่างานของแม่บ้านและเรื่องของผู้ชายที่ถูกเรียกว่าพ่อบ้านนั่นเอง ซึ่งเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเป็นพื้นที่หนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจและบทบาททางเพศของผู้ชายและผู้หญิงโดยเฉพาะบทบาทเรื่องงานบ้านได้เป็นอย่างดี

เฟซบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้า ก่อตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2558 โดยผู้ชาย 3 คนที่เป็นเพื่อนกัน คือ “ต้อม” อาชีพทัวร์ลีดเดอร์ “โอ” อาชีพวิศวกรโยธา และคนสุดท้าย “วีร์” อาชีพเภสัชกร เป็นที่สังเกตุว่าเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเป็นพื้นที่ในการ

รวมตัวของกลุ่มพ่อบ้านหรือผู้ชายที่มีประสบการณ์เดียวกัน มาแลกเปลี่ยนเรื่องราวหรือประสบการณ์คล้ายๆกัน เกี่ยวกับชีวิตครอบครัวหรือชีวิตคู่โดยเฉพาะเรื่องการทำงานบ้าน ซึ่งเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าสะท้อนให้เห็นถึงการต่อรองอำนาจของผู้ชายเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้าน

นอกจากนั้นเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้ายังมีความน่าสนใจที่จะศึกษาถึงการต่อสู้ต่อรองในเรื่องบทบาททางเพศด้วย กล่าวคือ การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องงานบ้านของผู้ส่งสารอันได้แก่แอดมินเพจเป็นการต่อรองกับมายาคติว่าบทบาทงานบ้านเป็นบทบาทของผู้หญิง แอดมินจึงพยายามการประกอบสร้างความหมายของงานบ้านและบทบาทงานบ้านในแบบของผู้ชายผ่านการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า จึงเปรียบเสมือนการต่อสู้ต่อรองระหว่างบทบาทงานบ้านของผู้ชายที่สังคมคาดหวังกับบทบาทงานบ้านที่เป็นจริงของผู้ชาย ในขณะที่มุมเสียดสีและขำขันในเรื่องแฟนหรือภรรยาก็อาจเป็นผลผลิตของการต่อรองสถานะและบทบาทของความเป็นพ่อบ้านด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏอยู่ในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า รวมไปถึงความคิดเห็นของผู้ชายที่มีต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า

วัตถุประสงค์

1.เพื่อศึกษาถึงเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏอยู่ในเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า

2.เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้าน ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้า

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้า ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏอยู่ใน เฟซบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้า และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชายที่มีประสบการณ์ในการทำงานบ้านและกดติดตามใน เฟซบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้าจำนวน 8 คน

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชาย ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth interview) เริ่มต้นด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีความสนิทสนม หรือรู้จักกันมาก่อน (การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง)จนครบทั้ง 8 คน โดยระยะเวลาในการศึกษาและเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนั้นผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 8 สัปดาห์ ซึ่งเริ่มเก็บข้อมูลเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน

สำหรับการรวมรวมข้อมูลที่เป็นเนื้อหาผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมเนื้อหาที่แอดมิน (Admin)เป็นผู้คัดเลือก และนำมาโพสลงใน เฟสบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้า ทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาที่เป็น รูปภาพ ภาพการ์ตูน ภาพเคลื่อไหว และ ข้อเขียน/บทความ/ข้อความสั้น ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องงานบ้าน ซึ่งเนื้อหาหรือข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาจัดประเภทและศึกษาวิเคราะห์ต่อไป โดยผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเนื้อหา 2 เดือน คือเดือน มีนาคม – เมษายน พ.ศ.2559

ผลการวิจัยและอภิปราย

จากการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้าน ผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้า” สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 2 ส่วน คือ 1) เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า และ 2) ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านผ่าน เฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า

<u>ส่วนที่ 1 เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า</u>

ผลการวิจัยจากการศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า สามารถแบ่งเนื้อหาได้ 3 ประเด็น คือ 1)เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามประเภทของผู้ส่งสาร 2)เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอลงใน เฟสบุ๊กแฟนเพจ พ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามรูปแบบของเนื้อหา 3)เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่นำเสนอผ่าน เฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหา

เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามประเภทของผู้ส่งสารนั้น สามารถแบ่งได้ 2 ประเภทคือ เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ผลิตและนำเสนอโดยแอดมิน กับเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านจากลูกเพจที่ถูกโพสโดยแอดมิน ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอลงใน เฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามรูปแบบของเนื้อหา ผู้วิจัยพบว่ามีรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอลงในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า ทั้งหมด 4 รูปแบบ โดยเรียงลำดับจากเนื้อหาที่พบมากไปจนถึงน้อย ดังนี้ 1) รูปถ่าย 2) ภาพการ์ตูน 3) ภาพเคลื่อนไหว 4) ข้อเขียน/บทความ/ข้อความสั้น 5 ทั้งนี้รูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่เป็นรูปถ่ายจะเป็นส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงานบ้าน ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่เป็นภาพการ์ตูนและภาพเคลื่อนไหวจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ให้ความบันเทิง และเพื่อการโฆษณา รวมถึงให้ข้อมูลเกร็ดความรู้เกี่ยวกับเรื่องงานบ้าน ในขณะที่รูปแบบ

เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่เป็นบทความ/ข้อความสั้น จะเป็นเนื้อหาที่ให้ข้อมูลเกร็ดความรู้เกี่ยวกับงานบ้านเพียงอย่างเดียว

เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่นำเสนอผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าแบ่งตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหา แบ่งได้ 3 ประเภท คือ 1) เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเพื่อให้ความรู้เรื่องงานบ้าน 2) เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้านเพื่อความบันเทิง 3)เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้านเพื่อการโฆษณา โดยเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าสะท้อนให้เห็นถึงการประกอบสร้างความหมายของงานบ้านของแอดมินและลูกเพจ กล่าวคือ เนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอหากจำแนกตามลักษณะงานบ้านพบว่างานบ้านที่เป็นงานเสื้อผ้า อย่างเช่น การซักผ้า ตากผ้า เป็นเนื้อหาที่ถูกนำเสนอมากที่สุด รองลงมาเป็นงานดูแลรักษาบ้าน อย่างเช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้านและงานอาหารการกิน อย่างเช่น การทำอาหาร ล้างจาน ในทางกลับกันงานบ้านที่เป็นงานเลี้ยงดูบุตรกับดูแลสมาชิกในครอบครัวเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ถูกนำเสนอน้อยที่สุด ในขณะที่เนื้อหางานบ้านที่เป็นงานการเลี้ยงดูบุตรจะถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของเนื้อหางานบ้านเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า ได้ประกอบสร้างความหมายเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้านผ่านการผลิตสร้างและการนำเสนอเนื้อหาของแอดมินและลูกเพจ ว่างานบ้านเป็นงานที่เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันที่ต้องทำเป็นกิจวัตรอยู่ในพื้นที่ขอบเขตของรั้วบ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลสถานที่ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับวัถตุสิ่งของ และหมายรวมถึงการดูแลเลี้ยงดูบุตรและสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย แต่ลักษณะของกิจกรรมงานบ้านที่ปรากฏในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า มีลักษณะกิจกรรมงานบ้านเพียงไม่กี่ประเภท โดยในชีวิตจริงอาจมีลักษณะกิจกรรมหรืองานบ้านที่มากกว่าที่เฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้านำเสนอ จึงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของงานบ้านส่วนใหญ่ที่ผู้ชายทำ โดยมีประเด็นสำคัญคือในความเป็นจริงผู้ชายทำงานบ้านในลักษณะของงานที่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยหรือวัตถุสิ่งของ แต่หากเป็นงานบ้านที่เป็นเรื่องเลี้ยงดูบุตรและสมาชิกในครอบครัวผู้ชายกับไม่ได้ให้ความสำคัญเห็นได้จากเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าไม่ได้นำเสนอเนื้อหาที่พูดถึงความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวหรือให้ข้อมูลความรู้ในการเลี้ยงดูบุตรหรือสมาชิกใครอบครัวเลย

นอกจากนั้นเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้ายังสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทการทำงานบ้านของผู้ชายในมิติที่หลายหลาย กล่าวคือ ผู้ชายในปัจจุบันทำงานบ้านมากขึ้นเมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา เห็นได้จากการนำเสนอเนื้อหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับงานบ้านของแอดมินเพจ ทำให้เห็นว่างานบ้านเป็นงานที่ต้องทำแอดมินจึงพยายามให้ข้อมูลความรู้

เกี่ยวกับงานบ้าน ควบคู่ไปกับเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ตอบสนองทางด้านอารมณ์ อย่างมุกตลกเกี่ยวกับงานบ้าน หรือเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านเพื่อความบันเทิงเพื่อทำให้เห็นว่ามีผู้ชายจำนวนมากที่ทำงานบ้านและมีประสบการณ์ในการณ์ทำงานบ้านในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือจากการศึกษาพบว่าในความเป็นจริงผู้ชายทำงานบ้านแต่ไม่ได้รู้สึกเต็มใจหรือรู้สึกดีเมื่อทำงานบ้าน หรือจะทำงานบ้านเมื่อถูกสั่งให้ทำเท่านั้น อีกทั้งผู้ชายยังไม่มีความถนัดในการทำงานบ้านบางประเภท ทั้งหมดนี้เห็นได้จากเนื้อหาที่ถูกนำเสนอโดยลูกเพจที่มีการต่อรองอำนาจในเรื่องของบทบาทการทำงานบ้าน

กล่าวได้ว่าเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าไม่เพียงแต่ประกอบสร้างความหมายของงานบ้านในมิติของผู้ชายเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงบทบาทที่เป็นจริงของผู้ชายในการทำงานบ้านอีกด้วย โดยหากพูดถึงเรื่องบทบาทชายหญิง พบว่าผู้ชายและผู้หญิงมีความแตกต่างเรื่องเพศ(sex)และเพศสภาวะ(Gender) ทำให้เกิดบทบาททางเพศที่แตกต่างกัน โดยผู้หญิงถูกกดขี่ให้อยู่ต่ำกว่าผู้ชาย เนื่องจากสรีระที่ด้อยกว่า รวมทั้งความเชื่อที่ว่าผู้หญิงขาดความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างที่ผู้ชายมี จึงถูกกำหนดให้มีพื้นที่เฉพาะคือ ในบ้าน ส่วนผู้ชายมีพื้นที่นอกบ้าน หรือพื้นที่สาธารณะในการทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้เห็นว่าสังคมคาดหวังต่องานที่ผู้หญิงทำว่าต้องเป็นงานในบ้าน หรืองานบ้านต้องเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้หญิง ในทางกลับกันเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าทำให้เห็นว่า บทบาทที่เป็นจริงเกี่ยวกับเรื่องของงานบ้านนั้นไม่ได้เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงทั้งหมด แต่ผู้ชายก็มีบทบาทบาทในการทำงานบ้านเพิ่มขึ้น แม้ว่าบทบาทที่สังคมคาดหวังเรื่องของงานบ้านว่าต้องเป็นบทบาทของผู้หญิงก็ตาม

<u>ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้าน</u>

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชายทั้ง 8 คน มีความคิดเห็นต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า แบ่งได้เป็น 5 ประเด็นดังนี้ 1) ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านและการแบ่งประเภทของงานบ้าน 2) ความคิดเห็นของผู้ชายต่อบทบาทหน้าที่ในการทำงานบ้าน 3)ความคิดเห็นของผู้ชายเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานบ้าน 4) ความคิดเห็นของผู้ชายต่อเรื่องของงานบ้านที่ปรากฏในเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า

ความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านแบ่งได้เป็น 2 ความหมาย คือ 1) งานบ้านเป็นงานหรือหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมไปถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลสถานที่ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ ซึ่งเป็นงานเกี่ยวกับการทำความสะอาดเป็นหลัก 2)งานบ้านเป็นงานหรือ

หน้าที่ความรับผิดชอบ รวมไปถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลสถานที่ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ รวมถึงการดูแลบุตรและสมาชิกในครอบครัวด้วย จะเห็นว่างานบ้านเป็นงานที่ถูกจำกัดด้วยเรื่องของสถานที่หรือพื้นที่ที่เรียกว่า “บ้าน” ดังนั้นงานบ้านจึงเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นที่บ้าน รวมถึงกิจกรรมต่อวัตถุสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างบางคนยังเห็นว่างานเลี้ยงดูบุตรและสมาชิกในครอบครัวเป็นหนึ่งในงานบ้าน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเลี้ยงดูบุตรและสมาชิกในครอบครัวถือว่าเป็นเรื่องของครอบครัวเช่นเดียวกันงานบ้านที่เป็นงานหรือหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวกับครอบครัว

ความคิดเห็นต่อการแบ่งประเภทของงานบ้านของกลุ่มตัวอย่างบางคนมีความแตกต่างจากการแบ่งประเภทงานบ้านของวิชัย โฆษิตชัยยงค์ (2535 , น.11) ที่แบ่งประเภทของงานบ้านโดยใช้เกณฑ์ลักษณะของงานในการจัดประเภท จึงแบ่งงานบ้านออกเป็น 4 ประเภท คือ งานอาหารการกิน งานเสื้อผ้า งานดูแลรักษาบ้าน และงานเลี้ยงดูบุตรและสมาชิกในครอบครัว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ในการแบ่งประเภทของงานบ้านที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ มีกลุ่มตัวอย่างบางคนใช้เกณฑ์เรื่องพื้นที่ในการแบ่งประเภทของงานบ้านจึงแบ่งงานบ้านเป็นงานบ้านที่ทำในบ้านกับงานบ้านที่ทำนอกบ้าน การใช้เรื่องของพื้นที่ในการแบ่งประเภทงานบ้านสะท้อนให้เห็นว่างานบ้านเป็นงานหรือกิจกรรมที่ต้องเกิดขึ้นในพื้นที่ของบ้านเท่านั้น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางคนใช้เกณฑ์เรื่องความหนักเบาของงานบ้านในการแบ่งประเภทงานบ้าน จึงแบ่งงานบ้านเป็นงานบ้านหนักกับงานบ้านเบา โดยงานบ้านหนักเป็นงานที่ต้องออกแรงในการทำและใช้ทักษะบางอย่างในการทำส่วนงานบ้านเบาเป็นงานที่ออกแรงในการทำน้อยและเป็นงานละเอียดอ่อน สะท้อนให้เห็นว่างานบ้านเป็นงานที่ต้องใช้แรงและทักษะพิเศษบางอย่างในการทำ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางคนใช้เกณฑ์ความถี่บ่อยในการแบ่งประเภทงานบ้าน จึงแบ่งงานบ้านเป็นงานบ้านที่ต้องทำเป็นประจำกับงานบ้านที่นานๆทำครั้ง สะท้อนให้เห็นว่าการทำงานบ้านมีการกำหนดเวลาในการทำ ซึ่งงานบ้านบางอย่างอาจต้องทำทุกวันหรือต้องทำเป็นประจำแต่งานบ้านบางอย่างอาจนานๆทำครั้ง

ความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ในการทำงานบ้านของกลุ่มอย่าง สามารถแบ่ง 4 ประเด็น คือ1) งานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของทั้งผู้ชายและผู้หญิง 2) งานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ชายที่สามารถทำคนเดียวได้ 3) งานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้หญิง 4)งานบ้านเป็นงานที่สามารถจ้างคนอื่นมาทำแทนได้ ซึ่งความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทหน้าที่ในการทำงานบ้านสะท้อนให้เห็นถึงบริบทของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานบ้านและบทบาททางเพศต่อการรับผิดชอบเรื่องงานบ้าน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่างานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของทั้งผู้ชายและผู้หญิง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนี้เห็นว่างานบ้านเป็นงานที่ต้องช่วยกันทำไม่ได้เป็นงานของ

ผู้ชายหรือผู้หญิงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่างานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ชายที่สามารถทำคนเดียวได้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนี้เห็นว่างานบ้านเป็นงานที่สามารถทำคนเดียวได้ไม่จำเป็นต้องมีคนช่วยทำ ดังนั้นงานบ้านจึงเป็นบทบาทหน้าที่ที่ผู้ชายสามารถทำหรือรับผิดชอบเพียงคนเดียวได้

อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างบางคนเห็นว่างานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้หญิง หากใช้แนวคิดเรื่องบทบาทชายหญิงและการขัดเกลาทางสัมคมด้านบทบาทชายหญิงมาอธิบายความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนี้ พบว่าบทบาทของผู้ชายกับผู้หญิงที่สังคมคาดหวังโดยเฉพาะบทบาทความรับผิดชอบเรื่องงานบ้านมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้หญิงจะถูกจำกัดให้อยู่แต่ในพื้นที่ที่เรียกว่า “บ้าน” แต่ผู้ชายสามารถมีบทบาทในพื้นที่นอกบ้านหรือพื้นที่สาธารณะได้ ทำให้บทบาทความรับผิดชอบเรื่องงานบ้านเป็นบทบาทที่สังคมคาดหวังต่อผู้หญิงจนนำไปสู่การขัดเกลาทางสังคมต่อบทบาทของผู้หญิงว่าผู้หญิงต้องเก่งเรื่องงานบ้าน ต้องทำงานบ้านเป็น เพราะงานบ้านเป็นงานของผู้หญิง ในขณะที่ผู้ชายมีบทบาทนอกบ้านหรือมีบทบาทในการทำงานหาเงินเพื่อมาเลี้ยงดูครอบครัวทำให้บทบาทของผู้ชายที่สังคมคาดหวังนั้นต้องมีบทบาทความเป็นผู้นำหรือหัวหน้าครอบครัว ดังนั้นผู้ชายจึงไม่จำเป็นต้องทำงานบ้านเพราะมีบทบบาทหน้าที่ในการทำงานนอกบ้านเป็นหลักส่งผลให้หน้าที่หลักในการทำงานบ้านเป็นบทบาทของผู้หญิง

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่างานบ้านเป็นงานที่สามารถจ้างคนอื่นมาทำแทนได้ สะท้อนให้เห็นว่างานบ้านไม่ได้เป็นบทบาทที่ถูกกำหนดหรือแบ่งโดยใช้เรื่องของเพศอีกต่อไป กล่าวคืองานบ้านไม่ได้เป็นบทบาทความรับผิดชอบของผู้ชายหรือผู้หญิงแต่เป็นบทบาทหน้าที่ของใครก็ตามที่เราสามารถจ้างมาทำงานบ้านแทนเราได้ ทำให้เห็นว่าหากกลุ่มตัวอย่างทำงานบ้านด้วยตัวเองกลุ่มตัวอย่างจะเห็นว่างานบ้านเป็นงานที่ต้องใช้แรงและเป็นงานที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ แต่ในขณะเดียวกันงานบ้านกลับกลายเป็นงานที่ก่อให้เกิดรายได้เมื่อคนอื่นเป็นคนทำ

นอกจากนั้นพบว่าประสบการณ์การทำงานบ้านของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่การทำงานบ้าน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่างานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้หญิงนั้นมีประสบการณ์ในการทำงานบ้านที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างอื่น กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างนี้เคยมีประสบการณ์ในการทำงานบ้านตอนโสดแต่เมื่อแต่งงานแล้วกลับไม่ได้ทำงานบ้านเลยเพราะมีภรรยาทำงานบ้านให้ หรือกลุ่มตัวอย่างบางคนทำงานบ้านน้อยลงเมื่อแต่งงาน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานบ้านในลักษณะนี้จึงมีความคิดเห็นว่างานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่หลักของผู้หญิง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์

ในการทำงานบ้านทั้งในขณะที่โสดและเมื่อแต่งงานแล้วก็ยังคงทำงานบ้านอยู่ มีความคิดเห็นว่างานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของทั้งผู้ชายและผู้หญิง และงานบ้านเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ชายที่สามารถทำคนเดียว

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อเนื้อหาและFacebook Fanpageพ่อบ้านใจกล้า พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่า Facebook Fanpageพ่อบ้านใจกล้า นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านในสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับเนื้อหาอื่นๆในเพจ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า Facebook Fanpageพ่อบ้านใจกล้าเป็นFacebook Fanpage เพื่อความบันเทิงที่นำเสนอเรื่องราวของในเชิงตลกขบขันของคู่สามีภรรยา โดยสะท้อนเรื่องจริงของชีวิตคู่เกี่ยวกับเรื่องของครอบครัวรวมไปถึงเรื่องของการทำงานบ้านของผู้ชาย ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามFacebook Fanpage พ่อบ้านใจกล้าเพื่อคลายเครียด หรือเพื่อความผ่อนคลายเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาความคิดเห็นของผู้หญิงต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า เนื่องจากงานศึกษาในครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาเฉพาะผู้รับสารที่เป็นผู้ชาย โดยการศึกษาความคิดเห็นของผู้รับสารที่เป็นผู้หญิงอาจมีความคิดเห็นต่อความหมายของงานบ้านและความคิดเห็นต่อบทบาทในการทำงานบ้านที่เหมือนหรือแตกต่างไปจากผู้ชาย หรือศึกษาในกรณีเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้ชายกับผู้หญิง

2. การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้ชายในการสร้างตัวตน และการต่อรองอำนาจในเรื่องของงานบ้าน เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเพียงความคิดเห็นของผู้ชายต่อความหมายของงานบ้านผ่านเฟสบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้า โดยศึกษาจากเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้านที่ปรากฏในเพจและศึกษาความคิดเห็นของผู้ชายต่อเรื่องของงานบ้านเท่านั้น ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงขาดการศึกษาในประเด็นพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้ชายในการสร้างตัวตน และการต่อรองอำนาจในเรื่องของงานบ้านเพื่อทำให้เข้าใจและทราบถึงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้ชายในเชิงลึกมากขึ้น ซึ่งอาจจะศึกษาผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจพ่อบ้านใจกล้าหรือเฟสบุ๊กแฟนเพจอื่นๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบ้าน

3. การศึกษาเพิ่มเติมถึงพฤติกรรมการทำงานบ้านของผู้ชาย โดยศึกษาเชิงปริมาณเพื่อหาข้อมูลในเชิงตัวเลขเพื่อนำมาวิเคราะห์ในเชิงสถิติเกี่ยวกับลักษณะงานบ้านที่ผู้ชายทำ เพื่อทำให้เข้าใจและทราบถึงพฤติกรรมการทำงานบ้านของผู้ชายและเพื่อนำข้อมูลนั้นมาศึกษาต่อยอดและวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานบ้านของผู้ชายว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

กาญจนา แก้วเทพ. (2544). สตรีศึกษา 2 :ผู้หญิง/ผู้ชาย : ที่บ้าน/ที่สาธารณะ ใน กนกศักดิ์ แก้วเทพ(บรรณาธิการ). สตรีศึกษา 2 : ผู้หญิงกับประเด็นต่างๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ(กสส.)

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และคณะ. (2538). การศึกษาพื้นฐาน : โอกาสของเด็กเร่ร่อน. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี

บุญเดิม พันรอบ. (2519). จิตวิทยาสังคม. ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิพงษ์. (2529). จิตวิทยาสังคมของจอร์จ เฮอร์ เฮอร์เบิร์ตมิ๊ด. คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พัทยา สายหู. (2517). ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของสังคม. กรุงเทพมหานคร: เกล็ดไทย.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2522). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ชัยศิริการพิมพ์.

สมสุข หินวิมาน. (2544). หญิงกับการใช้เวลาว่าง. สตรีศึกษา 2 : ผู้หญิงกับประเด็นต่างๆ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ(กสส.)

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2524). จิตวิทยาสังคม. นครปฐม: โครงการเอกสารตำราเรียน วิทยาลัยครูนครปฐม.

สุพัตรา สุภาพ. (2522). สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนพาณิช.

วิทยานิพนธ์

จันทร์แรม เรือนแป้น. (2533). โอกาสก้าวหน้าในอาชีพของสตรีในงานเฉพาะเพศชาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา, สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา.

ปนัสย์ รัฐกิจวิจารณ์. (2542). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดแบบแผนการแบ่งรับงานบ้านของสามี : กรณีศึกษาเขตเมือง นครราชสีมา ขอนแก่น และกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา, สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา.

พิมพ์รำไพ สุนทรารชุน. (2549). แนวทางการสร้างเสริมศักยภาพแม่เลี้ยงลูกคนเดียว. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาสตรีศึกษา.

วัฒนดนัย ธนัญชัย. (2552). บทบาทพ่อในการดูแลลูกออทิสติก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาสตรีศึกษา.

มาลี โรจนวรานนท์. (2554). การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับเด็กในชุมชนภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ.

เยาวภา โตสงวน. (2541). การแบ่งแยกเพศในองค์การราชการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ.

วิชัย โฆษิตชัยยงค์. (2535). ความคาดหวังของภรรยาที่มีต่อการปฏิบัติงานบ้านของสามีในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ศึกษา.

สุธีวนัช นันใจยะ. (2546). การปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้หญิงทำงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ.

เสรี หมอเกษร. (2535). บทบาทของผู้ใหญ่บ้านหญิงและผู้ใหญ่บ้านชายในเขตพื้นที่อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะรัฐศาสตร์ศาสตร์.

อรรถชัย วรจรัสรังสี. (2556). ประเภทเนื้อหาการตลาดบนเฟซบุ๊กแฟนเพจและความตั้งใจซื้อของผู้บริโภค. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน.

รายงานโครงการเฉพาะบุคคล

กนิษฐา ศรีรอต. (2547).ศึกษาความเสมอภาคหญิงชาย ของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาวิชาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ.

ชีวาพร เจนศิริวณิชย์. (2553). งานบ้านของคนทำงานนอกบ้าน. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาสตรีศึกษา.

ธัญพร เหลืองสุรงค์. (2553). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ต่อช่องทาง เฟสบุ๊กแฟนเพจ และ Official Website ของตราสินค้าและบริการ. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, สาขาวิชาการบริหารการตลาด.

วิศรุต นวราช. (2555). พฤติกรรมการใช้สื่อเฟซบุ๊กเพื่อการสื่อสารข่าวสารในวิกฤตน้ำท่วมปี พ.ศ.2554 ของประชาชนกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันตก. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน.

เอกสารอื่นๆ

ทวีรัสมิ์ ธนาคม. (2527). งานบ้านกับการพัฒนาอาชีพ. เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช ชุดวิชาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วย 10-15. กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชาชน จำกัด.

รัชนี ลาชโรจน์. (2527). การสอนงานบ้าน. เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช ชุดวิชาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วย 1-9. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์(1997) จำกัด.

Books

Boyd,D.m., & Ellison, N.B.(2 0 0 7) Social Network sites: SNS. New York: Harpered Row Publishing.

Alba and Stay. (2008). cited in Stankov, Lazic et al.2010

Article

Schooler, c., and Other. (1984). Work for the Household : Its Nature and Consequences for Husbands and Wives. American Journal of Sociology 90. 89-99.